

vlaams
RADIOKOOR

presenteert

**Händel
extravaganza**

**HÄNDEL
DIXIT DOMINUS**

[programma & artiesten](#)

--- [toelichting](#) & [biografieën](#) (NL) ---

--- [notes de programme](#) & [biographies](#) (FR) ---

--- [programme notes](#) & [biographies](#) (ENG) ---

[teksten / textes / lyrics](#)

mobile:

[nederlandse versie](#) --- [version française](#) --- [english version](#)

—
ARS PERFECTA

MUZIEK

- Georg Friedrich Händel Laudate pueri Dominum, HWV 237
Coro e Soprano: Laudate pueri
Soprano: Sit nomen Domini
Coro e Soprano: A solis ortu
Soprano: Excelsus super omnes
Coro: Quis sicut Dominus
Soprano: Suscitans a terra
Soprano: Qui habitare facit
Coro e Soprano: Gloria Patri
- Giovanni Battista Ferrandini Il Pianto di Maria "Giunta l'ora fatal"
Recitativo: Giunta L'ora Fatal
Cavatina: Se D'un Dio Fui Fatta Madre
Recitativo: Ah Me Infelice!
Cavatina Da Capo: Se D'un Dio Fui Fatta Madre
Recitativo: Ahimè Ch'Egli Già Esclama Ad Alta Voce
Aria: Sventurati Miei Sospiri
Recitativo: Sì Disse la Gran Madre
Aria: Pari All'amor Immenso
Recitativo: or Se Per Grande Orror Tremo la Terra
- Georg Friedrich Händel Dixit Dominus, HWV 232
Coro: Dixit Dominus
Aria: Virgam virtutis tuae (Alto)
Aria: Tecum principium in die virtutis (Soprano)
Coro: Juravit Dominus
Coro: Tu es sacerdos in aeternum
Soli e Coro: Dominus a dextris tuis
Soli e Coro: De torrente in via bibet
Coro: Gloria Patri, et Filio

ARTIESTEN

Vlaams Radiokoor · Il Gardellino · Bart Van Reyn, dirigent
Deborah Cachet, sopraan · Rachel Redmond, sopraan · Sophie Rennert, mezzosopraan

MUSICI VLAAMS RADIOKOOR

sopraan

Sarah Abrams, Annelies Buysens, Heleen Goeminne, Ana Escudero, Karen Lemaire,
Kristien Nijs, Evi Roelants, Barbara Somers, Sarah Van Mol*, Lidwien Van Winckel,
Nadia Voordeckers

alt

Helena Bohuszewicz, Helen Cassano*, Eva Goudie-Falckenbach, Lieve Mertens,
Sandra Paelinck, Noëlle Schepens

tenor

Gunter Claessens, Paul Foubert, Ivan Goossens, Michiel Haspeslagh*, Paul Schils,
Roel Willems

bas

Alberto Martinez*, Marc Meersman, Paul Mertens, Philippe Souvague,
Jan Van der Crabben, Harry Van der Kamp

* *solo*

MUSICI IL GARDELLINO

eerste viool

Laura Andriani, Joanna Huszcza,
Michiyo Kondo, Jacek Kurzydło,
Josephine Lanord,
Madoka Nakamaru,
Ortwin Lowyck

tweede viool

Amaryllis Bartholomeus,
Kaat De Cock

altviool

Amaryllis Bartholomeus,
Kaat De Cock

cello

Bernard Woltèche,
Phyllis Bartholomeus

contrabas

Hen Goldsobel

klavecimbel

Korneel Bernolet

orgel

Beniamino Paganini

luit

Giulio Quirici

hobo

Stefaan Verdegem,
Nele Vertommen

fagot

Marine Falque-Vert

WELKOM

In 1707 komt Händel aan in Rome, waar hij meteen grote indruk maakt met een reeks Vespers voor soli, koor en orkest - waaronder Dixit Dominus en Laudate pueri Dominum. De jeugdige, kleurrijke felheid (Händel was slechts 22 jaar) waarmee hij vooral in Dixit Dominus uitpakt, sleept de luisteraar mee in een spiraal van geweld en tegelijk bloedmooie verstillings.

In de herfst van 1706 vertrok de jonge Händel vanuit Hamburg naar het mekka van de muziek in de vroege 18de eeuw: Italië. Hij zou er drie jaar lang rondreizen, en zijn verblijf in bruisende en inspirerende steden als Firenze, Venetië en Rome maakte er een erg vruchtbare muzikale studiereis van.

Händel kwam immers in contact met de grote componisten uit die tijd, zoals Arcangelo Corelli en vader en zoon Scarlatti, en maakte zich uit eerste hand de geheimen van de Italiaanse barokmuziek eigen.

Lang werd gedacht dat de cantate Il pianto di Maria ook van Händel was, tot in de jaren '90 bleek dat ze uit de pen van Giovanni Battista Ferrandini kwam. Hij laat Maria haar zoon aan het graf, bewenen in een exuberante barokke stijl.

Deze Italiaanse componist werkte lange tijd in het zuiden van Duitsland, tot hij van zijn pensioen mocht gaan genieten in Padua (waar hij overigens bezoek kreeg van Leopold en Wolfgang Amadeus Mozart). In deze cantate uit 1739 voor mezzosopraan en strijkers beweent Maria haar zoon aan het graf, in een exuberante barokke stijl: rond de zanglijnen van een ontwapenende eenvoud vlechten de strijkers met dissonanten een pakkend geheel.

— ARS PERFECTA

Dixit Dominus is een productie van het Vlaams Radiokoor in de Ars Perfecta-reeks

Het Radiokoor verdiept zich samen met muziekdirecteur Bart Van Reyn en ensemble Il Gardellino in de oude muziek: de Ars Perfecta, geraffineerde fijnproeverskunst tussen mystiek en drama.

PROGRAMMATOELICHTING

Doorheen zijn carrière bleek Georg Friedrich Händel (1685-1759) een fijne neus te hebben voor het leggen van de juiste contacten. Zijn talent bracht hem als jongeman van zijn Duitse geboortestad Halle naar Hamburg, een welvarende en bloeiende stad, waar hij enkele succesvolle opera's creëerde. Aangespoord door prins Ferdinando de Medici reisde hij niet veel later – vermoedelijk in de zomer van 1706 – naar Italië, de bakermat van de opera. Hij zou er vier jaar verblijven. Begin 1707 kwam hij aan in Rome, waar hij meteen grote indruk maakt met een reeks psalmen voor soli, koor en orkest, waaronder Dixit Dominus en Laudate pueri. Lang werd gedacht dat de cantate Il pianto di Maria ook van zijn hand was, tot uit vrij recent onderzoek bleek dat ze uit de pen van de Italiaanse componist Giovanni Battista Ferrandini (1710-1791) kwam.

Psalmen voor de vesperliturgie

In Rome, een stad met een rijke concerttraditie in zowel de adellijke als geestelijke middens, maakte Händel al bij aankomst in januari 1707 grote indruk. Zo blijkt uit een dagboeknotitie van ene Francesco Valesio: "Er is in de stad een man uit Saksen aangekomen, een uitstekende klavecimbelspeler en componist, die vandaag zijn vaardigheid demonstreerde op het orgel van de kerk van San Giovanni, tot verbazing van alle aanwezigen." Händel werkte zich snel op in de hogere kringen van zowel de adel als de kerk, en reeg zo de ene opdracht aan de andere.

Later dat jaar verzocht kardinaal Carlo Colonna hem een reeks werken op Latijnse teksten te schrijven voor de Karmelietvespers ter ere van het feest van de heilige Madonna del Carmin, patrones van de Karmelieten in de beroemde Santa Maria di Monte Santo-kerk. Zo zagen onder meer de psalmen Dixit Dominus HWV 232, Laudate pueri HWV 237 (waarvan hij in Hamburg al een eerste versie schreef) en Nisi Dominus HWV 238 het licht. Met het meesterwerk Dixit Dominus toonde Händel aan dat hij de Italiaanse stijl en de techniek van het contrapunt perfect onder de knie had. De protestante componist voorzag de katholieke Latijnse tekst van melodieën die het triomfantelijke karakter ervan benadrukken: de schitterende klankkleur, de vocale virtuositeit, de uitgestrekte structuur, de voorstuwende energie; Händel kon zo de concurrentie met Vivaldi aan. De lyrische aria's, de dramatische refreinen, de contrapuntische inventiviteit en de indrukwekkende effecten evenaren de stijl die Händels werk tientallen jaren later zou typeren.

De psalm Dixit Dominus is geschreven voor solisten, vijfdelig koor, strijkorkest en basso continuo. Het is een bijzonder virtuoos werk, met hoge eisen voor zowel de musici als de zangers. Händel vatte het werk op als een religieuze cantate in acht bewegingen met toevoeging van een kleine doxologie. Zowel in de openingsbeweging als in het slotdeel, en heel toepasselijk op de woorden "as it was in the beginning", klinkt een aangehouden cantus firmus. Daartussen maakt Händel afwisselend gebruik van het koor en de solisten, die emotioneel geladen passages uit de Vulgaatpsalm 109 zingen. De tekst, die overigens erg populair was ten tijde van Händel, beeldt Christus af als een profeet, priester en koning van alle volkeren en naties.

Aan het einde van de achttiende eeuw raakte Dixit Dominus in de vergetelheid, waarschijnlijk omdat Latijns gezongen werken minder populair waren in het Engeland waar Händel vanaf 1710 verbleef. Pas na 1952 zou het werk opnieuw worden uitgevoerd.

Il Pianto di Maria

Giovanni Battista Ferrandini werd geboren in Venetië, maar verhuisde al snel naar het Beierse Hof in München. Hij maakte er furore als operacomponist, en ontving er enkele prestigieuze compositieopdrachten, waaronder het schrijven van de muziek voor de kroning van keizer Karel VII in 1742 en het componeren van de opera *Catone in Utica* voor de opening van het Residenztheater in München in 1753. Enkele jaren later keerde hij terug naar zijn geboorteland en trok zich terug in Padua. Hij kreeg er in 1771 nog bezoek van Wolfgang Amadeus Mozart en diens vader Leopold, die zijn werk erg bewonderden. Kort voor zijn dood keerde hij terug naar München.

Ferrandini's oeuvre omvat, naast verschillende opera's, cantates en aria's, ook instrumentale werken die in Amsterdam en Parijs werden uitgegeven. De geestelijke cantate *Il Pianto di Maria* uit 1739 werd lange tijd aan Händel toegedicht, maar uit onderzoek uit de jaren '90 blijkt dat Ferrandini hoogstwaarschijnlijk de rechtmatige auteur is. In deze uitgebreide cantate voor mezzosopraan en strijkers beweent Maria haar zoon aan het graf. Anders dan vroegere klaagzangen die gebaseerd zijn op de middeleeuwse tekst *Stabat Mater*, vertrekt dit werk vanuit de gevoelswereld van Maria zelf, die in de eerste persoon haar lijden uitdrukt. Enkel in het eerste en laatste deel is een verteller aan het woord, die het verhaal inleidt en aan het einde overschouwt. Het is een dramatisch werk, waarin recitatieven en aria's elkaar afwisselen. Ferrandini zet krachtige dissonanten, chromatiek en contrasten in ritme en melodie in om het aangrijpende van de situatie in de verf te zetten. Als operacomponist wist hij dan ook welke registers open te trekken om een gevoelige snaar te raken.

Toelichting door Aurélie Walschaert

BART VAN REYN www.bartvanreyn.com

Bart Van Reyn is sinds seizoen 19-20 muzikdirecteur van het Vlaams Radiokoor. Zijn dynamische aanpak, doorgedreven kennis van het repertoire en grote passie voor het métier sluiten perfect aan bij DNA van het Radiokoor. Samen zullen ze het rijke vocale verleden eren en levend houden door vandaag te werken aan de geschiedenis van morgen: als radar voor nieuwe muzikale en maatschappelijke tendensen, als bewaarder en behoeder van ons vocale erfgoed.

Bart Van Reyn voelt zich thuis in een breed repertoire: van barok tot hedendaags, en zowel in oratorium, opera, orkestliederen als in a capella muziek – met de stem als rode draad. Sinds 2016 is Bart chef-dirigent van het Deens National Radio Koor, en vanaf seizoen 2021-22 is hij vaste gastdirigent van Anima Eterna. Daarnaast wordt Bart regelmatig gevraagd voor producties met internationaal gerenommeerde koren zoals het Nederlands Kamerkoor, Cappella Amsterdam, Groot Omroepkoor, MDR Rundfunkchor Leipzig, SWR Vokalensemble Stuttgart, NDR Chor Hamburg, Rundfunkchor Berlin, DR Vokalensemble, Nederlandse Bachvereniging, Collegium Vocale Gent en de BBC Singers.

Bart is ook oprichter en bezieler van Octopus, een flexibel koor van 24 tot 80 semi-professionele en professionele zangers, en van Le Concert d'Anvers, een periodeorkest dat focust op repertoire uit de 18de en vroege 19de eeuw. Hun eerste Haydn cd op het label Fuga Libera oogstte internationaal veel lof. In hetzelfde jaar richtte Bart, uit voorliefde voor opera, samen met regisseur Korneel Hamers de reizende operacompagnie The Ministry of Operatic Affairs op, bekend van de producties Don Giovanni, Orfeo ed Euridice, Così fan tutte, Dido & Aeneas, en Acis & Galatea.

Naast zijn vele en uiteenlopende vocale projecten, is Van Reyn ook een graag geziene gast bij grote en kleine instrumentale ensembles uit binnen- en buitenland, waaronder Antwerp Symphony Orchestra, Brussels Philharmonic, B'Rock, Casco Phil, Il Gardellino, NDR Radiophilharmonie, Brandenburger Symphoniker, Nederlands Kamerorkest en het Deens Nationaal Symfonieorkest. Zijn grote passie en kennis maken Bart tenslotte de ideale partner voor hedendaagse componisten: onder meer Steve Reich, Tan Dun, James MacMillan en Kaija Saariaho werkten met hem samen.

DEBORAH CACHET www.deborahcachet.com

De Belgische sopraan Deborah Cachet behaalde sinds de start van haar operacarrière finaleplekken en prijzen in diverse concoursen en werd onlangs uitgeroepen tot Klara Belofte van het jaar 2020. Ze kreeg onderwijs van onder meer Gerda Lombaerts, Dina Grossberger, Sasja Hunnengo en Rosemary Joshua. Vandaag is ze lid van verschillende ensembles en nam ze reeds enkele albums op. Recent tourde ze door Europa met dirigent Paul Agnew in het kader van Académie Baroque d'Ambronay.

RACHEL REDMOND www.rachelredmondsoprano.com

De Schotse sopraan Rachel Redmond zong eerst in het Junior Chorus van het Royal Scottish National Orchestra voordat ze studeerde aan de Music School of Douglas Academy, de Guildhall School of Music and Drama en het Royal Conservatoire of Scotland (RCS), waar zij de Florence Veitch Ibler Prize voor oratorium uitvoeringen kreeg. Rachel begon haar carrière bij de prestigieuze Jardin des Voix, waar ze optrad met Les Arts Florissants onder leiding van William Christie en Paul Agnew. De internationale pers waaronder The Times omschrijft haar als een 'indrukwekkend zijdezachte sopraan'.

De Oostenrijkse mezzosopraan Sophie Rennert begon aan haar vocale training met haar moeder, de sopraan en zanglerares Sigrid Rennert, vervolmaakte haar studies met onderscheiding aan de University of Music and Performing Arts Vienna en woonde masterclasses bij met Brigitte Fassbaender, Ann Murray, en Helmut Deutsch. Sophie werkte al samen met gerenommeerde dirigenten en orkesten, won onder andere de 2de Prijs en de Publieksprijs van de zevende International Cesti Competition for Baroque Singing in Innsbruck 2016 en viel in de prijzen op de International Mozart Competition Salzburg.

Het Vlaams Radiokoor werd in 1937 als professioneel kamerkoor opgericht door de toenmalige openbare omroep (NIR). Vandaag is het Vlaams Radiokoor een referentie voor vocale muziek in Vlaanderen en Europa, en wordt het zowel in binnen- als in buitenland tot de top gerekend.

Sinds seizoen 19-20 is Bart Van Reyn de muzikdirecteur van het Radiokoor. De gedeelde passie voor hedendaags repertoire, het geloof in de stem als ultieme vertolker van onze emoties, en het streven om ons vocaal erfgoed toegankelijk te maken voor zangers en publiek zijn wat ensemble en dirigent verbindt.

Vanuit Studio 1 in Flagey (Brussel) werken de 32 zangers van het Vlaams Radiokoor aan een muzikaal project dat op drie grote pijlers gebouwd is. Eerst en vooral zijn er de Vocal Fabric producties – het laboratorium van het Radiokoor. Vocal Fabric brengt concerten die de grenzen van vocale muziek aftasten, confronterend, eigenzinnig en non-conformistisch. Met grote gastvrijheid en een intense beleving als leidraad brengen we de mensen op het podium en in de zaal samen: vocale harmonie is het bewijs dat mensen samen mooier zijn dan alleen.

Daarnaast werk het koor regelmatig samen met gerenommeerde binnen- en buitenlandse instrumentale ensembles zoals Brussels Philharmonic, het Orchestre de chambre de Paris, Les Siècles, het Radio Filharmonisch Orkest en het Koninklijk Concertgebouworkest. Zo bouwde het Radiokoor een steeds grotere aanwezigheid op verschillende internationale podia uit.

Tenslotte is en blijft het Vlaams Radiokoor een levend portaal voor repertoire, kennis, ervaring en stemmen. Het maakt ons vocaal erfgoed toegankelijk voor zangers en publiek, en investeert tegelijk in de creatie van nieuw stemwerk. Zo voedt het koor liefhebbers, amateurs en professionals met programma, techniek en expertise.

Het Vlaams Radiokoor behoudt ook zijn unieke status van radiokoor: een groot aantal concertproducties wordt opgenomen, waardoor het koor een unieke verzameling

live-opnames heeft opgebouwd. Deze collectie wordt permanent aangevuld met een selectie studio-opnames, die samen het vocale erfgoed bewaren voor de toekomst.

Het Vlaams Radiokoor is een instelling van de Vlaamse Gemeenschap.

IL GARDELLINO www.ilgardellino.be

De naam van het ensemble is ontleend aan Vivaldi's concerto da camera "del Gardellino": het muzikaal portret van een virtuoze distelvink. In 1988 gingen hoboïst Marcel Ponseele en fluitist Jan De Winne van start met kamermuziekconcerten waarbij onder andere Marc Minkowski fagot speelde. Na enkele jaren vooral kamermuziekconcerten te hebben gegeven werden vanaf 1998 een vaste kern van vijf strijkers in 1998 toegevoegd om zo een veel groter repertoire te kunnen ontsluiten. In die jaren was radio Klara een stimulerende en projectondersteunende partner die ons de kans gaf door te groeien. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap werd il Gardellino vanaf 2000 een vaste waarde in het muzieklandschap, zowel in binnen- als buitenland.

Inhoudelijk is het ensemble als een actieve vulkaan: steeds herzien, steeds vernieuwend. Il Gardellino voert grondig onderzoek uit naar de historische achtergrond van de werken teneinde deze muziek van alle tijden stijlgetrouw voor het publiek van deze tijd te laten weerklinken. Op die manier heeft il Gardellino in de loop der jaren een heel eigen klankidoom ontwikkeld. De bewondering voor het oeuvre van Johann Sebastian Bach vormt de spil van il Gardellino's repertoire, maar het ensemble gaat de boeiende uitdaging aan de muziek van ten onrechte minder bekende componisten uit te voeren wat blijkt uit de vele cd-opnames en concerten met muziek van Eichner, Graun, Fasch, Janitsch, Stölzel en Heinichen.

Naargelang de noden van de muziek wordt de vaste kern van 8 musici wordt uitgebreid met zangers, extra blazers en strijkers. De musici zijn toonaangevende specialisten van de historische uitvoeringspraktijk en internationaal gewaardeerde vertolkers van barokmuziek: Marcel Ponseele [hobo], Jan De Winne [traverso], Ryo Terakado, Mayumi Hirasaki, Joanna Huszsa, François Fernandez [viool], Kaat De Cock en Ingrid Bourgeois [altviool], Emmanuel Balssa, Ira Givol en Ronan Kernoa [cello], Vittorio Ghielmi [gamba], Alain Derijckere [fagot], Frank Coppieters en Korneel Lecompte [contrabas], Shalev Ad-El, Lorenzo Ghielmi en Bart Naessens [klavecimbel]. Het ensemble doet ook regelmatig een beroep op gerenommeerde solisten en werkt geregeld samen met andere topensembles zoals Cappella Amsterdam.

Il Gardellino geniet hoog aanzien zowel in eigen land als internationaal en het ensemble is aanwezig op de belangrijke muziekfestivals en podia in Europa (o.a. MA Festival Brugge, Gent Festival van Vlaanderen, Festival Oude muziek Utrecht, festivals in Praag, Innsbruck, Berlijn, Barcelona, e.a.), maar ook in Australië, Azië, de Verenigde Staten, Centraal- en Zuid-Amerika, Israël en Rusland. Het ensemble kan terugblikken op een rijke discografie, opgenomen voor Accent, Klara, Eufoda en Passacaille. Deze opnamen oogsten veel bijval bij pers en publiek en een groot aantal hiervan is door de internationale pers met prijzen als Diapason d'Or en Classica onderscheiden.

BIENVENU

À l'automne 1706, le jeune Händel quitta Hambourg pour la Mecque musicale du début du XVIII^e siècle : l'Italie. Il voyagea pendant trois ans ; son séjour dans les villes dynamiques et inspirantes de Florence, Venise et Rome fut particulièrement fructueux.

En 1707, Händel arriva à Rome, où il fit immédiatement forte impression avec une série de Vêpres – dont le Dixit Dominus et Laudate pueri Dominum. La ferveur juvénile et colorée entraîne l'auditeur dans une double spirale de violence et de sérénité.

NOTES DE PROGRAMME

Tout au long de sa carrière, Georg Friedrich Händel (1685-1759) prouva qu'il avait le flair pour établir les bons contacts. Alors qu'il était jeune homme, son talent le mena de Halle, sa ville natale en Saxe, à Hambourg, ville prospère et florissante, où il créa plusieurs de ses opéras à succès. Sous l'impulsion du prince Ferdinand de Médicis, il se rendit peu après – probablement au cours de l'été 1706 – en Italie, berceau de l'opéra. Il y resta pendant quatre ans. Au début de l'année 1707, il arriva à Rome, où il fit immédiatement forte impression avec une série de psaumes pour solistes, chœur et orchestre, et notamment le Dixit Dominus et le Laudate pueri. La cantate Il Pianto di Maria lui fut longtemps attribuée, jusqu'à ce que des recherches récentes montrent qu'elle est en réalité de la plume du compositeur italien Giovanni Battista Ferrandini (1710-1791).

Psaumes pour la liturgie des vêpres

À Rome, ville à la riche tradition de concerts dans les milieux nobles et ecclésiastiques, Händel fit forte impression dès son arrivée en janvier 1707. On peut lire ceci dans le journal d'un certain Francesco Valesio : « Un homme venu de Saxe est arrivé en ville, un excellent joueur de clavecin et compositeur, qui a aujourd'hui démontré son habileté sur l'orgue de l'église San Giovanni, à la surprise de toutes les personnes présentes. » Händel se fraya rapidement un chemin dans les hautes sphères de la noblesse et de l'Église, enchaînant les commandes.

Plus tard cette année, le cardinal Carlo Colonna lui demanda d'écrire une série d'œuvres sur des textes latins pour les vêpres en l'honneur de la fête de la sainte Madonna del Carmine, patronne des carmélites, dans la célèbre église Santa Maria di Montesanto. Ainsi virent le jour notamment les psaumes Dixit Dominus HWV 232, Laudate pueri HWV 237 (dont il avait déjà écrit une première version à Hambourg) et Nisi Dominus HWV 238. Avec le Dixit Dominus, Händel fit la pleine démonstration de sa parfaite maîtrise du style italien et de la technique du contrepoint. Le compositeur protestant dota le texte latin catholique de mélodies qui en soulignent le caractère triomphal, avec des sonorités brillantes, une virtuosité vocale, une vaste structure et une énergie motrice qui lui permirent de rivaliser

avec Vivaldi. Les arias lyriques, les refrains dramatiques, l'inventivité contrapuntique et les effets impressionnants correspondent au style qui caractériserait l'œuvre de Händel des décennies plus tard.

Le psaume Dixit Dominus est écrit pour solistes, chœur à cinq voix, orchestre à cordes et basse continue. C'est une œuvre particulièrement virtuose, exigeante tant pour les instrumentistes que pour les chanteurs. Elle est conçue comme une cantate sacrée en huit mouvements avec l'ajout d'une petite doxologie. Un habile cantus firmus sur les mots « comme au commencement » se fait entendre dans le mouvement d'ouverture et dans celui de clôture. Entre ces deux mouvements, Händel alterne parties pour chœur et pour solistes, qui chantent des passages chargés d'émotions du psaume 109 de la Vulgate. Le texte, très populaire à l'époque, dépeint le Christ en prophète, prêtre et roi de tous les peuples et de toutes les nations.

À la fin du XVIII^e siècle, le Dixit Dominus tomba dans l'oubli, probablement parce que les chants latins étaient moins populaires en Angleterre, où Händel résida dès 1710. Ce n'est qu'après 1952 que l'œuvre fut à nouveau jouée.

Il Pianto di Maria

Né à Venise, Giovanni Battista Ferrandini s'installa rapidement à la cour de Bavière à Munich. Il y fit fureur en tant que compositeur d'opéra et reçut de prestigieuses commandes, notamment de la musique pour le couronnement de l'empereur Charles VII en 1742 et de l'opéra *Catone in Utica* pour l'ouverture du Residenztheater à Munich en 1753. Quelques années plus tard, il rentra dans son pays natal et se retira à Padoue. En 1771, il reçut la visite de Wolfgang Amadeus Mozart et de son père Leopold, qui admiraient beaucoup son travail. Peu avant sa mort, il retourna à Munich.

Outre plusieurs opéras, cantates et arias, l'œuvre de Ferrandini comprend des œuvres instrumentales publiées à Amsterdam et à Paris. La cantate sacrée *Il Pianto di Maria* (1739) fut longtemps attribuée à Händel, mais des recherches menées dans les années 1990 montrent que le compositeur en est très probablement Ferrandini. Dans cette vaste cantate pour mezzo-soprano et cordes, Marie prie pour son fils sur sa tombe. Contrairement aux lamentations antérieures, basées sur le texte du *Stabat mater* médiéval, cette œuvre prend pour point de départ Marie elle-même, qui exprime sa souffrance à la première personne. Ce n'est que dans le premier et le dernier mouvement que le narrateur prend la parole, introduisant et contemplant l'histoire. C'est une œuvre dramatique où alternent récitatifs et arias. Ferrandini utilise de puissantes dissonances, le chromatisme et des contrastes rythmiques et mélodiques pour souligner le caractère poignant de la situation. En tant que compositeur d'opéra, il savait quels registres tirer pour toucher la corde sensible...

Explications : Aurélie Walschaert

A compter de la saison 19-20, Bart Van Reyn est le directeur musical du Vlaams Radiokoor. Sa vision claire du répertoire et sa grande passion pour son office s'inscrivent parfaitement dans l'ADN du Radiokoor. Ensemble, ils honoreront le riche passé et le préserveront en travaillant aujourd'hui sur l'histoire de demain : en tant que radar détectant les nouvelles tendances musicales et sociales, en tant que gardien de notre patrimoine vocal.

Bart Van Reyn est parfaitement à l'aise dans un très vaste répertoire : du baroque à la musique contemporaine, il se consacre à l'opéra, à la musique symphonique, aux oratorios, ainsi que à la musique a capella – avec la voix comme fil conducteur. Depuis 2016, Bart est le directeur musical du Chœur de la Radio danoise. Il est en outre un hôte apprécié de bon nombre d'ensembles de haute qualité, parmi lesquels la Cappella Amsterdam, le Chœur de la radio Néerlandaise, le Chœur de chambre des Pays-Bas, le MDR Rundfunkchor Leipzig, le SWR Vokalensemble Stuttgart, le NDR Chor Hamburg, le Rundfunkchor Berlin, le DR Vokalensemble, le Chœur De La Société Bach Des Pays-Bas, le Collegium Vocale Gent et le BBC Singers.

Par ailleurs Bart est le fondateur de Octopus, un chœur flexible pouvant compter de 24 à 80 chanteurs, et du Concert d'Anvers, un ensemble jouant sur instruments originaux qui se consacre aux répertoires des XVIIIe et XIXe siècle. En outre, Bart Van Reyn est co-fondateur de la compagnie internationale itinérante d'opéra « The Ministry of Operatic Affairs », connue pour les productions de Don Giovanni, Orfeo ed Euridice, Così fan tutte, Dido & Aeneas, et Acis & Galatea.

Outre ses nombreux projets vocaux, Bart Van Reyn est un hôte apprécié de bon nombre d'ensembles de haute qualité, parmi lesquels le Brussels Philharmonic, l'Antwerp Symphony Orchestra, le B'Rock, le Casco Phil, Il Gardellino, le NDR Radiophilharmonie, le Brandenburger Symphoniker, l'Orchestre symphonique national du Danemark et l'Orchestre de chambre des Pays-Bas.

Depuis le début de sa carrière à l'opéra, Deborah Cachet (BE) a remporté des finales et des prix dans divers concours et a récemment été nommée Klara Belofte van het jaar 2020. Elle a étudié chez Gerda Lombaerts, Dina Grossberger, Sasja Hunnago et Rosemary Joshua. Aujourd'hui, Deborah fait partie de plusieurs ensembles et a enregistré plusieurs albums. Elle a récemment effectué une tournée européenne avec le chef d'orchestre Paul Agnew dans le cadre de l'Académie Baroque d'Ambronay.

RACHEL REDMOND www.rachelredmondsoprano.com

Rachel Redmond est née à Glasgow. Elle découvre son amour du chant grâce au Junior Chorus du Royal Scottish National Orchestra à l'âge de sept ans. Elle étudie à l'École de Musique de la Douglas Academy et sort diplômée de la Royal Conservatoire of Scotland, où elle reçoit le prix d'interprétation d'oratorio Florence Veitch Ibler. Elle poursuit ses études en obtenant un master de musique avec mention à la Guildhall School of Music & Drama. En 2011, elle est lauréate de la cinquième édition du Jardin des Voix, l'Académie pour jeunes chanteurs des Arts Florissants.

SOPHIE RENNERT www.estherschollum.at

La mezzo-soprano autrichienne Sophie Rennert a commencé sa formation vocale avec sa mère, la soprano et professeur de chant Sigrid Rennert. D'abord Sophie a terminé ses études avec distinction à l'Université de musique et des arts du spectacle de Vienne et puis elle a suivi des cours de maître avec Brigitte Fassbaender, Ann Murray et Helmut Deutsch. Sophie a travaillé avec des chefs d'orchestre et des orchestres de renom. Elle a remporté notamment le 2e prix et le prix du public du septième concours international de chant baroque Cesti d'Innsbruck 2016 et des prix au concours international Mozart de Salzbourg.

VLAAMS RADIOKOOR www.vlaamsradiokoor.be

C'est en 1937 que le NIR (Institut national de radiodiffusion de la Belgique) fonde le chœur de chambre professionnel Vlaams Radiokoor (Chœur de la Radio Flamande). Véritable référence en matière de musique vocale en Flandre et en Europe, le Vlaams Radiokoor compte aujourd'hui parmi les chœurs de chambre professionnels les plus réputés de Belgique et d'ailleurs.

Bart Van Reyn assure la direction musicale du chœur depuis la saison 19-20 : chef et ensemble sont unis par une passion commune pour le répertoire contemporain, par la conviction que la voix est le meilleur vecteur de nos émotions et par la volonté de rendre notre patrimoine vocal accessible à la fois aux chanteurs et au public.

Depuis le Studio 1 de Flagey (Bruxelles), les 32 chanteurs du Vlaams Radiokoor travaillent ensemble à un projet musical reposant sur trois grands piliers. On citera tout d'abord les productions Vocal Fabric, le laboratoire du chœur. Vocal Fabric propose des concerts décalés et non conformistes, qui explorent les limites de la musique vocale et confrontent le spectateur. Poussés par un sens profond de l'hospitalité, nous rassemblons les gens sur scène et dans la salle afin de faire vivre à chacun une expérience intense ; l'harmonie vocale est la preuve que les gens sont meilleurs ensemble que seuls.

Le Vlaams Radiokoor travaille en outre régulièrement avec des ensembles instrumentaux belges et étrangers renommés comme le Brussels Philharmonic, l'Orchestre de chambre de

Paris, Les Siècles, l'Orchestre philharmonique de la radio néerlandaise et l'Orchestre royal du Concertgebouw. Il a ainsi développé une présence sans cesse croissante sur la scène internationale.

Enfin, le Vlaams Radiokoor est un portail vivant pour le répertoire, les connaissances, l'expérience et les voix. Il rend notre patrimoine vocal accessible aux chanteurs comme au public tout en investissant dans la création d'œuvres nouvelles. Le chœur met ainsi ses programmes, sa technique et son expertise à la portée des mélomanes, des amateurs et des professionnels.

Le Vlaams Radiokoor conserve également son statut unique de chœur radiophonique : un grand nombre de ses concerts sont enregistrés. Il s'est ainsi constitué une collection exceptionnelle d'enregistrements live. Sans cesse alimentée par des enregistrements en studio, cette collection immortalise notre patrimoine vocal pour les générations futures.

Le Vlaams Radiokoor est une institution de la Communauté flamande.

IL GARDELLINO www.ilgardellino.be

L'ensemble baroque il Gardellino s'est formé en 1988 à l'initiative de deux jeunes musiciens flamands, l'hautboïste Marcel Ponsele et le flûtiste Jan De Winne, qui proposèrent à quelques amis de faire de la musique ensemble et d'explorer l'univers baroque d'un œil neuf. Son nom est inspiré du concerto pour flûte RV 90, "del Gardellino", d'Antonio Vivaldi, dédié à un chardonneret virtuose. Il Gardellino se propose d'offrir une nouvelle lecture de la musique ancienne, dûment fondée mais sans excès de purisme, afin d'en révéler toute la beauté et la saveur au public d'aujourd'hui.

L'axe du répertoire est Jean Sébastien Bach, mais présenté dans le vaste et chatoyant paysage de l'ère baroque, parmi ses fils et ses collègues compositeurs, célèbres ou moins connus mais tous intéressants, tels que Telemann, Händel, Vivaldi, Graun, Fasch, Janitsch et Eichner. C'est ainsi qu'il Gardellino fait découvrir à des publics enthousiastes les brillantes œuvres de musiciens autrefois célèbres et qui méritent mieux que l'oubli. Une telle démarche exige évidemment un intense travail de recherche historique et une minutieuse étude et relecture des manuscrits et des partitions. Elle oblige aussi il Gardellino à travailler en configuration variable selon les besoins du répertoire.

En 2013, il Gardellino célèbre son vingt-cinquième anniversaire. Il est désormais reconnu comme une autorité dans le domaine de la Musique Ancienne et de l'œuvre de Bach. L'ensemble a su développer un idiome propre et une signature sonore immédiatement reconnaissables. Et si les années lui ont apporté plus d'expérience et de maturité, elles n'ont nullement entamé son enthousiasme ni de son intérêt pour l'exploration musicale, loin de là. L'esprit d'amitié entre musiciens est lui aussi resté intact, et ce cercle d'amis, qui ne cesse de s'agrandir, réunit aujourd'hui des Baroqueux renommés et de jeunes étoiles montantes.

Il Gardellino peut ainsi répondre à la demande croissante de programmes à configuration plus nombreuse. Il Gardellino combine aussi volontiers les tournées de concert et les cours de maîtrise. Il se produit régulièrement dans les salles et les festivals les plus prestigieux du monde: Festival Oude Muziek d'Utrecht, Prager Frühling, Tage Alter Musik Innsbruck, Bachfest Leipzig, MAFestival Brugge, Bachfestival Lausanne, Tage der Alten Musik à Herne et Regensburg, Early Music Festival de Bucharest; Festivals aux Etats-Unis d'Amérique, en Amérique latine, en Israël, en Chine et en Corée.

Une impressionnante discographie témoigne du parcours accompli par il Gardellino, qui a enregistré principalement pour Accent et Passacaille, mais aussi pour Klara, Eufoda, et Signum, et dont plusieurs enregistrements ont été couronnés par la presse spécialisée et ont reçu un accueil enthousiaste.

WELCOME

In autumn 1706, the young Handel left Hamburg for the Mecca of music in the early 18th century: Italy. He would travel around that country for three years, and his stay in bustling and inspiring cities such as Florence, Venice and Rome turned his visit into a very fruitful musical study tour.

In 1707, Handel arrived in Rome and immediately made a great impression with a series of Vespers, including *Dixit Dominus* and *Laudate pueri Dominum*. The youthful, colourful fierceness draw the listener into a spiral of violence as well as extremely beautiful stillness.

PROGRAMME NOTES

Throughout his career, George Frideric Handel (1685-1759) appears to have had a keen ability to make the right contacts. His talent brought him at a young age from his German hometown of Halle to Hamburg, a prosperous and flourishing city, where he wrote several successful operas. Encouraged by Prince Ferdinando de Medici, he travelled soon thereafter – presumably in the summer of 1706 – to Italy, the birthplace of opera. He would spend four years there. In early 1707, he went to Rome, where he immediately made a big impression with a series of Psalms for soloists, choir and orchestra, including *Dixit Dominus* and *Laudate pueri*. It was long thought that the cantata *Il pianto di Maria* was also his work, but very recent research has shown that it is by the Italian composer Giovanni Battista Ferrandini (1710-1791).

Psalms for the Vespers liturgy

In Rome, a city with a rich concert tradition in both noble and clerical circles, Handel made a big impression upon his arrival in January 1707. We learn this from a diary entry by a certain Francesco Valesio: “There has arrived in this city a man from Saxony, a most excellent player of the harpsichord and composer, who today gave a flourish of his skill by playing the organ in the church of San Giovanni to the amazement of all present.” Handel quickly worked his way into the upper circles of church and nobility, and received one commission after the other.

Later that year, Cardinal Carlo Colonna asked him to write a series of works based on Latin texts for the Carmelite order’s vespers for the celebration of the feast of Our Lady of Mount Carmel, patroness of the Carmelites, at the famous Santa Maria di Monte Santo church. And so the Psalms *Dixit Dominus* HWV 232, *Laudate pueri* HWV 237 (of which he had written a first version in Hamburg) and *Nisi Dominus* HWV 238 saw the light. With the masterpiece *Dixit Dominus*, Handel showed that he had perfectly mastered the Italian style and technique of counterpoint. The Protestant composer sought to emphasize the triumphant character of the Catholic Latin text: the splendid tonal colour, the vocal virtuosity, the powerful energy; these allowed Handel to rival Vivaldi. The lyrical aria, the dramatic refrains,

the contrapuntal inventiveness and the impressive effects equalled the style that would mark Handel's work a few decades later.

The psalm *Dixit Dominus* is written for soloists, a five-part choir, string orchestra and basso continuo. It is a particularly virtuosic work, with high standards for both musicians and singers. Handel conceived the work as a religious cantata in eight movements, along with a small doxology. In both the opening and the final movements, and very appropriately to the words "as it was in the beginning", a sustained cantus firmus is heard. Between them, Handel alternated between the choir and the soloists, who sing emotionally charged passages from the Vulgate version of Psalm 109. The text, which was very popular in Handel's day, depicts Christ as a prophet, priest and king of all peoples and nations.

At the end of the 18th century, *Dixit Dominus* fell into oblivion, likely because works sung in Latin were less popular in England, where Handel was living from 1710 onwards. Only after 1952 would the work be performed again.

Il Pianto di Maria

Giovanni Battista Ferrandini was born in Venice, but soon thereafter moved to the Bavarian court in Munich. He raised a furore as an opera composer and received several prestigious commissions, including the music for the coronation of Emperor Charles VII in 1742 and the opera *Catone in Utica* for the opening of the Residenztheater in Munich in 1753. A few years later, he returned to his native country and settled in Padua. There, he received a visit in 1771 from Wolfgang Amadeus Mozart and his father Leopold, who greatly admired his work. Shortly before his death, Ferrandini returned to Munich once again.

Ferrandini's oeuvre includes not only several operas, cantatas and arias, but also instrumental works that were published in Amsterdam and Paris. The spiritual cantata *Il Pianto di Maria*, written in 1739, was long attributed to Handel, but research in the 1990s suggests that Ferrandini was most probably the rightful author. In this lengthy cantata for mezzo-soprano and strings, the Virgin Mary laments her son at the tomb. Unlike earlier laments that were based on the medieval text of the *Stabat Mater*, this work takes as its starting point the emotional world of Mary herself, who expresses her suffering in the first person. Only in the first and the last movements is there a narrator, who introduces the story and sums it up at the end. It is a dramatic work, in which recitatives and arias alternate. Ferrandini used powerful dissonances, chromatic passages and contrasts in rhythm and melody in order to highlight the depth of emotion. As an opera composer, he knew precisely what registers to open up in order to touch the heartstrings.

Commentary by Aurélie Walschaert

BART VAN REYN www.bartvanreyn.com

Since the 19-20 season, Bart Van Reyn is music director of the Vlaams Radiokoor. His dynamic approach, thorough knowledge of the repertoire and great passion for the métier is fully in keeping with the distinctive DNA of the Radiokoor. Together they will work today on the history of tomorrow, as guardians of the rich vocal heritage.

One of Belgium's most sought-after conductors of the new generation, Bart Van Reyn is at home in a wide repertoire: from baroque to contemporary, both in oratorio, opera and symphonic repertoire as well as a cappella music – with the voice at the heart of it. Bart is music director of the Danish National Radio Choir since 2016, and principal guest conductor of Anima Aeterna since season 21-22. He is regularly invited for productions with internationally renowned choirs such as Cappella Amsterdam, Netherlands Radio Choir, Netherlands Chamber Choir, MDR Rundfunkchor Leipzig, SWR Vokalensemble Stuttgart, NDR Chor Hamburg, Rundfunkchor Berlin, DR Vokalensemble, The Netherlands Bach Society, Collegium Vocale Gent and the BBC Singers.

Bart is founder of Octopus, a chamber choir and a symphony chorus, and of Le Concert d'Anvers, a period instrument orchestra with a focus on 18th and early 19th century repertoire. Their first Haydn album released by Fuga Libera received critical acclaim. He also co-founded the touring opera company The Ministry of Operatic Affairs, known for their successful productions of Don Giovanni, Orfeo ed Euridice, Così fan tutte, Dido & Aeneas, and Acis & Galatea.

Alongside the many varied vocal projects, Bart Van Reyn is frequently invited by instrumental ensembles at home and abroad, including Brussels Philharmonic, Antwerp Symphony Orchestra, B'Rock, Casco Phil, Il Gardellino, NDR Radiophilharmonie, Brandenburger Symphoniker, the Danish National Symphony Orchestra and the Netherlands Chamber Orchestra. His passionate approach and expertise make Bart the ideal match for contemporary composers, resulting in his collaborations with Steve Reich, Tan Dun, James MacMillan and Kaija Saariaho.

DEBORAH CACHET www.deborahcachet.com

Since the start of her opera career, Belgian soprano Deborah Cachet is a multiple prizewinner of various competitions and was recently named *Klara Belofte van het jaar 2020*. She studied with Gerda Lombaerts, Dina Grossberger, Sasja Hunnengo and Rosemary Joshua, among others. Today, she is a member of several ensembles and has recorded many albums. She recently toured Europe with conductor Paul Agnew as part of the Académie Baroque d'Ambronay.

RACHEL REDMOND www.rachelredmondsoprano.com

Scottish soprano Rachel Redmond first sang in the Junior Chorus of the Royal Scottish National Orchestra before studying at the Music School of Douglas Academy, the Guildhall School of Music and Drama and the Royal Conservatoire of Scotland, where she was awarded the Florence Veitch Ibler Prize for oratorio performance. Rachel began her career with the prestigious Jardin des Voix, performing with Les Arts Florissants under William Christie and Paul Agnew. The international press, including 'The Times', describes her as an 'impressively silky soprano'.

SOPHIE RENNERT www.esterschollum.at

Austrian mezzo-soprano Sophie Rennert started her vocal training with her mother, the soprano and vocal teacher Sigrid Rennert. She graduated with honors at the University of Music and Performing Arts Vienna and attended master classes with Brigitte Fassbaender, Ann Murray, and Helmut Deutsch. Sophie has already worked with renowned conductors and orchestras. She won the 2nd Prize and the Audience Prize of the seventh International Cesti Competition for Baroque Singing in Innsbruck 2016 and prizes at the International Mozart Competition Salzburg.

VLAAMS RADIOKOOR www.vlaamsradiokoor.be

The Vlaams Radiokoor (Flemish Radio Choir) was founded in 1937 by the Belgian public broadcaster of the day. Today, the Vlaams Radiokoor is renowned for vocal music in Flanders and Europe, and is counted among the top ensembles both at home and abroad.

As of season 2019-20, Bart Van Reyn is the musical director of the Radiokoor. A shared passion for contemporary repertoire, the belief that the voice is the ultimate interpreter of our emotions, and the commitment to make our vocal heritage accessible to singers and audiences alike are what binds the ensemble together.

Based in Studio 1 in Flagey (Brussels), the 32 singers of the Vlaams Radiokoor are working on a musical project built on three major pillars. First and foremost, the Vocal Fabric productions – the laboratory of the Radiokoor. Vocal Fabric organizes concerts that test the boundaries of vocal music and are challenging, quirky and non-conformist. With great hospitality and an intense experience as the golden thread, we bring together the people on stage and those in the hall: vocal harmony is proof that people are more magnificent together than alone.

In addition, the choir works regularly with renowned instrumental ensembles from Belgium and abroad, such as the Brussels Philharmonic, the Orchestre de chambre de Paris, Les Siècles, the Radio Filharmonisch Orkest and the Royal Concertgebouw Orchestra. In this way, the Radiokoor has gradually built up its presence on various international stages.

Lastly, the Vlaams Radiokoor is and remains a living portal for repertoire, knowledge, experience and voices. It makes our vocal heritage accessible to singers and the audience, while also investing in the creation of new vocal works. The choir thus shares its programme, technique and expertise with music lovers, amateurs and professionals.

The Vlaams Radiokoor also retains its unique status as a radio choir: a great many concert productions are recorded, and hence the choir has built up a unique collection of live recordings. The collection is constantly supplemented with a selection of studio recordings, thus preserving the vocal heritage for the future.

The Vlaams Radiokoor is an institution of the Flemish Community.

IL GARDELLINO www.ilgardellino.be

The ensemble takes its name from Vivaldi 's musical portrait of a virtuoso goldfinch, the concerto da camera del Gardellino. Oboist Marcel Ponsele and flautist Jan De Winne initiated a series of concerts of chamber music in 1988; one other musician who took part at that time was bassoonist Marc Minkowski. After several years of performing chamber works, five string players joined the ensemble in 1998, with the result that a much wider repertoire was made available to the group. The stimulus and support offered by Belgian Radio Klara at that time also gave the ensemble the means to continue its growth. Thanks to the generous support of the Vlaamse Gemeenschap from the year 2000 onwards, Il Gardellino has become a permanent part of the musical landscape both in Belgium and abroad.

The ensemble's repertoire and philosophy can be compared to an active volcano: it is continually recreated and renewed. Il Gardellino carries out thorough research into the historical background of the works it performs, so that each work that they perform, no matter from what period, will be presented according to the performance style of the time for today's audiences. Over many years of such work, Il Gardellino has created a sound world that is very much its own.

The ensemble prefers to perform in historic spaces, where the harmonic relationship between music and architecture creates its own dialogue with the audience. The eight permanent members of the ensemble are joined by singers, extra winds and strings according to the requirements of the work being performed. The musicians are eminent specialists in historic performance practice and internationally renowned performers of baroque music: Marcel Ponsele (oboe), Jan De Winne (traverso), Ryo Terakado, Mayumi Hirasaki, Joanna Huszcza, François Fernandez (violin), Kaat De Cock and Ingrid Bourgeois (viola), Emmanuel Balssa, Ira Givol and Ronan Kernoa (cello), Vittorio Ghielmi (gamba), Alain Derijckere (bassoon), Frank Coppieters and Korneel Lecompte (double bass), Shalev Ad-El, Lorenzo Ghielmi and Bart Naessens (harpsichord). The ensemble also collaborates with well-known soloists as well as with other leading ensembles such as Cappella Amsterdam.

Il Gardellino is highly regarded both in national and international musical circles and is a frequent guest at important European music festivals and concert halls such as the MA Festival in Bruges, the Ghent Festival van Vlaanderen, the Festival Oude Muziek in Utrecht, the Festival de Sablé and Festival de Sainte as well as other festivals in Prague, Innsbruck, Berlin, Regensburg, Leipzig and Barcelona. The ensemble has also appeared in Australia, Asia, the USA, Central and South America, Israel and Russia. Il Gardellino possesses a comprehensive discography, having recorded for the Accent, Klara, Eufoda and Passacaille labels. These recordings have been acclaimed by both press and public; several of them have been awarded the Diapason d'Or and Classica by the international music press.

TEKSTEN / TEXTES

**Laudate pueri dominum,
HWV 237**

Aria and choral

Laudate, pueri, Dominum;
laudate nomen Domini.

Aria and choral

Looft, kinderen, de Heer,
Looft de naam van de Heer.

Aria et chœur

Louez, serviteurs du Seigneur,
Ô louez le nom du Seigneur

Aria and choral

Praise the Lord, ye servants.
O praise the Name of the Lord.

Aria

Sit nomen Domini benedictum
ex hoc nunc et usque in
sæculum

Aria

De naam van de Heer zij
gezegend
van nu af tot in eeuwigheid.

Aria

Béni soit le nom du Seigneur, dès
maintenant et à jamais.

Aria

Blessed be the Name of the Lord
from this time forth for evermore.

Soli and choral

A solis ortu usque ad occasum
laudabile nomen Domini.

Soli en koor

Van zonsopgang tot
zonsondergang moet de naam
van de Heer geprezen zijn.

Soli et chœur

De l'aube au couchant, loué soit
le nom du Seigneur.

Soli and choral

The Lord's Name be praised from
the rising of the sun unto the
going down of the same.

Aria

Excelsus super omnes gentes
Dominus,
Et super caelos gloria eius.

Aria

Verheven boven alle volkeren is
de Heer,
en boven de hemelen zijn roem.

Aria

Le Seigneur règne sur toutes les
nations et sa gloire, sur les cieux.

Aria

The Lord is high above all nations
and his glory above the heavens.

Choral

Quis sicut Dominus Deus
noster, qui in altis habitat,

Koor

Wie is als de Heer onze God,
die in den hoge woont

Chœur

Qui donc ressemble au Seigneur
notre Dieu qui demeure dans les

Choral

Who is like the Lord our God,
that hath his dwelling so high and

Et humilia respicit
in caelo et in terra?

Aria
Suscitans a terra inopem,
et de stercore erigens
pauperem :
Ut collocet eum cum
principibus, cum principibus
populi sui.

Aria
Qui habitare facit sterilem in
domo, matrem filiorum
lætantem.

Solo and choral
Gloria Patri, gloria Filio, et
Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc,
et semper, et in saecula
saeculorum.
Amen.

En neerziet op het lagere
in de hemel en op aarde?

Aria
Die de machteloze van de grond
doet opstaan en de arme uit het
vuil optilt,
Om hem te plaatsen naast
vorsten, naast de voornaamste
van zijn volk.

Aria
Die de onvruchtbare doet wonen
in een huis, als een blijde moeder
van kinderen.

Solo en koor
Eer aan de Vader en de Zoon en
de Heilige Geest. Zoals het was in
het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen.
Amen

hauteurs et se fait humble pour
veiller sur le ciel et la terre?

Aria
Qui relève le simple de la
poussière et de la fange,
l'indigen
Pour l'asseoir avec les princes,
avec les princes de son peuple.

Aria
Qui fait d'une femme stérile en sa
maison, la mère heureuse de ses
enfants.

Solo et chœur
Gloire au Père, au Fils et au
Saint-Esprit, comme il était au
commencement, maintenant et
toujours dans les siècles, des
siècles.
Amen

yet humbles himself to behold
the things that are in heaven and
earth?

Aria
He taketh up the simple out of
the dust and lifteth the poor out
of the mire, VI That he may set
him with the princes, even with
the princes of his people.

Aria
He maketh the barren woman to
keep house and to be a joyful
mother of children.

Solo and choral
Praise to the Father, the Son, and
the Holy Spirit as it was in the
beginning, is now and forever
shall be, world without end.
Amen

Il Pianto di Maria

Giunta l'ora fatal dal ciel
prescritta,
che sul Calvario monte,
con tragico apparato,
girne dovea del Creatore il
Figlio
videsi anch'Ella in luttuoso
ammanto,
la sconsolata Madre esser
presente
alla tragedia atroce, e starne, -
ah cieli!
immobil nel dolor; soltanto in
vita
quanto sentir potesse
l'immensa acerbità del suo
tormento.
E, mentre tutta in pianto si
sciogliea,
così fra suoi singhiozzi Ella
dicea: "Se d'un Dio fui fatta
Madre per vedere un Dio
morire, mi perdona, Eterno
Padre, la Tua grazia è un gran
martire.

Ah me infelice! Ahi lassa!
Il mio Figlio divino,
da un discepol tradito,
da un altro ancor negato,
dai più fidi fuggito,
da tribunali ingiusti,
come reo condannato,
da fragelli percosso,
trafitto dalle spine,
lacerato da chiodi,
crocifisso fra ladri,
dal fiele abbeverato,
dal mondo vilipeso,
dal cielo abbandonato.

E ancor non basta
se da barbare squadre il bel suo
Nome
fra le bestemmie ancor non
deggio udire?

Ahimè ch'Egli già esclama ad alta
voce,
Angeli non l'udite?
Padre l'abbandonasti?

Almen Tu, Santo Spirito, soccorri
quella divina fronte in cui desian
specchiarsi
l'angeliche del Ciel squadre, sì
pure
già sparsa di mortal mesto
pallore,
sopra il petto l'inchina Ei muore,
Ei muore!

Sventurati miei sospiri
se quest'alma non scioglierete,
molto poco voi potete
molto lieve è il mio dolore.

Atrocissimi martiri
che in umor gli occhi stillate,
poco è il duol se non stemperate
tutto in lagrime anche il core."

Sì disse la gran Madre
in vedendo spirar l'amato Figlio,
insensata per duol tosto divenne
e priva d'ogni senso al suol poi
svenne;

ma tosto al chiuder gl'occhi
dell'eterno Fattore, udissi intorno
un fragor di sassi,
un crollar della terra, un vacillar
del suolo, sì del morto Signor
l'agita il duolo.
Ha decretati Iddio tre terremoti
universali in terra: un nel morir
del Verbo,
nel suo risorger l'altro, e il terzo
alfine, - ah nel pensarlo io
tremo, a quel che fia -, nel gran
Giudizio estremo.

Pari all' amor immenso fu
immenso il suo patir. E solo allora
atroce gli fu la propria croce che
di sue pene il senso gli tolse il
suo morir.

Or se per grande orror tremò la
terra
morir vedendo un Dio fra
tormenti sì rei, uomo, trema ancor
tu che terra sei!

Dixit Dominus, HWV 232

Choral

Dixit Dominus Domino meo :
Sede a dextris meis.
Donec ponam inimicos tuos -
scabellum pedum tuorum.

Koor

De Heer zei tot mijn Heer:
Zit neder aan Mijn rechterhand.
Totdat ik uw vijanden leg - als een
rustbank voor uw voeten.

Chœur

Parole du Seigneur à mon
Seigneur: Assieds-toi à ma droite,
Jusqu'à ce que je fasse de tes
ennemis ton marchepied.

Choral

The Lord said unto my Lord: Sit
thou on my right hand, until I
make thine enemies thy
footstool.

Aria

Virgam virtutis tuae emittet
Dominus ex Sion : Dominare in
medio inimicorum tuorum.

Aria

De Heer strekt uw machtige
scepter uit van Sion - Heers te
midden van uw vijanden.

Aria

Le Seigneur étendra de Sion le
sceptre de ta puissance: Domine
au milieu de tes ennemis!

Aria

The Lord shall send the rod of thy
power out of Sion: be thou ruler,
even in the midst among thine
enemies

Aria

Tecum principium in die virtutis
tuae in splendoribus
sanctorum - ex utero ante
luciferum genui te.

Aria

U zij de heerschappij ten dage van
macht in de luister van uw
heiligheid - uit mijn schoot heb ik
U verwekt vóór de morgenster.

Aria

Ton peuple est plein d'ardeur,
quand tu rassembles ton armée;
Avec des ornements sacrés, du
sein de l'aurore Ta jeunesse vient
à toi comme une rosée.

Aria

In the day of thy power shall the
people offer thee free-will
offerings with an holy worship:
the dew of thy birth is of the
womb of the morning

Choral

Juravit Dominus, et non
poenitebit eum
Tu es sacerdos in aeternum
secundum ordinem
Melchisedech.

Koor

De Heer heeft gezworen en het
zal Hem niet berouwen Gij zijt
priester in eeuwigheid naar de
wijze van Melchisedech.

Chœur

Le Seigneur l'a juré, et il ne s'en
repentira point: Tu es sacrificateur
pour toujours, A la manière de
Melchisedech.

Choral

The Lord sware and will not
repent. Thou art a priest for ever
after the order of Melchisedech

Choral and soli

Dominus a dextris tuis -
confregit in die irae suae
reges.

Koor en soli

De Heer is aan uw rechterhand -
op de dag van Zijn toorn zal Hij
de koningen
verpletteren.

Chœur et soli

Le Seigneur, à ta droite, Brise des
rois au jour de sa colère.

Choral and soli

The Lord upon thy right hand
shall wound even kings in the day
of his wrath.

Choral and soli

Judicabit in nationibus
implebit ruinas conquassabit
capita in terra multorum.

Koor en soli

Hij zal de volkeren richten, hun
ondergang voltrekken - hun
hoofden verpletteren
over geheel de aarde.

Chœur et soli

Il exerce la justice parmi les
nations: tout est plein de
cadavres; Il brise des têtes sur
toute l'étendue du pays.

Choral and soli

He shall judge among the
heathen; he shall fill the plains
with the dead bodies: and smite
in sunder the heads over divers
countries.

Choral and soli

De torrente in via bibet,
propterea exaltabit caput.

Koor en soli

Uit een beek zal Hij drinken op
zijn weg en daarom het hoofd fier
verheffen.

Chœur et soli

Il boit au torrent pendant la
marche: C'est pourquoi il relève
la tête.

Choral and soli

He shall drink of the brook in the
way: therefore shall he lift up his
head.

Choral

Gloria Patri et Filio et Spiritui
Sancto. Sicut erat in principio
et nunc et semper, et in
saecula saeculorum.
Amen.

Koor

Eer aan de Vader en de Zoon en
de Heilige Geest. Zoals het was in
het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen.
Amen.

Chœur

Gloire au Père, et au Fils, et au
Saint-Esprit.
Comme c'était au début et
maintenant et
toujours et pour toujours.
Amen.

Choral

Glory be to the Father, and to the
Son, and to the Holy Ghost: as it
was in the beginning, is now and
ever shall be, world without end.
Amen.